	Systeem	CO ₂ -managementsysteem		
	Normdocument	Handboek CO ₂ -prestatieladder 3.0	Pagina	1/3
	Norm-eis	6.1.1.2	Versie	1.0
	Onderwerp	Directiebeoordeling	Datum	1 februari 2018

Directiebeoordeling CO₂-managementsysteem

Inleiding

Ippel Dredging beschikt sinds 2016 over de certificering volgens de CO₂-prestatieladder waarbij wordt voldaan aan de eisen van niveau 3. In de periode waarin de certificering van kracht is, zijn geen projecten uitgevoerd waarbij sprake was van gunningsvoordeel.

Doel

Het CO₂-managementsysteem kent een beoordelingsmoment waarop door de directie wordt beoordeeld of het systeem doeltreffend functioneert. De beoordeling wordt gedaan op basis van gegevens die tijdens de directiebeoordeling worden ingebracht. De inbreng van de directiebeoordeling en de conclusie met betrekking tot het functioneren van het systeem zijn hieronder beschreven.

Dit document vormt het verslag van de directiebeoordeling van het CO₂-managementsysteem die is uitgevoerd op 1 februari 2018. De directiebeoordeling geldt voor het jaar 2017.

CO₂-managementsysteem

De onderstaande acties en documenten maken deel uit van het CO₂-managementsysteem:

- inventarisatie van energiestromen en verbruiksgegevens;
- analyse van gegevens;
- inventarisatie van de energieverbruikers;
- grootverbruikers vaststellen;
- bepalen waar besparing mogelijk is;
- doelstellingen en maatregelen vaststellen en vastleggen;
- voortgang van de doelstellingen monitoren;
- eigen medewerkers en externe belangstellenden informeren over maatregelen, initiatieven en resultaten;
- deelname aan initiatieven.

Relevante ontwikkelingen

Nieuwe bedrijfsstructuur

De overname van Baggerbedrijf Midden Nederland B.V. (BMN) en Loonbedrijf Súdwest Fryslân (LSF) heeft ervoor gezorgd dat de bedrijfsstructuur er nu heel anders uitziet dan in 2016. Baggerbedrijf Midden Nederland B.V. is gekoppeld aan BMN Materieel B.V. Ook de eigendomssituatie is gewijzigd. De vorige eigenaar van BMN heeft een aandeel van 50% in beide bedrijven gehouden.

De overnames zijn in de tweede helft van 2016 voorbereid en aan het eind van dat jaar geformaliseerd. Met ingang van 2017 is de nieuwe bedrijfsstructuur in werking getreden. Dat wil zeggen dat vanaf dat moment Ippel Dredging, BMN en LSF (en de andere bedrijven binnen de structuur) onder één noemer opereren.

Doordat alle bedrijven binnen de structuur nauw met elkaar zijn verweven en van elkaar gebruik maken, is het CO₂-managementsysteem op de gehele bedrijvenstructuur van toepassing. Er zijn geen onderdelen uitgesloten.

De belangrijkste gevolgen van de nieuwe bedrijfsstructuur voor het CO₂-managementsysteem zijn:

- Opnieuw beschrijven van de organisatorische grens,
- Implementeren van het systeem in gehele bedrijfsstructuur.

Niveau 5

Veel GWW-aannemersbedrijven die zijn gecertificeerd volgens de CO₂-prestatieladder beschikken inmiddels over de certificering op niveau 5. Ippel Dredging en haar aanverwante bedrijven willen niet achterblijven in deze ontwikkeling. De doelstelling is om in 2018 de CO₂-prestatieladder-certificering op niveau 5 te behalen.

Dit betekent dat het CO₂-managementsysteem zal worden uitgebreid met de verplichtingen die gelden met betrekking tot het kaart brengen van de scope 3-emissies en het opstellen van een ketenanalyse.

De verwachting is dat ook in de nieuwe bedrijfssituatie nog steeds wordt voldaan aan de eisen die gelden voor een klein bedrijf. Dit betekent vrijstelling van de eisen 4C, 5C, 4D en 5D.

	Systeem	CO ₂ -managementsysteem		
	Normdocument	Handboek CO ₂ -prestatieladder 3.0	Pagina	2/3
	Norm-eis	6.1.1.2	Versie	1.0
	Onderwerp	Directiebeoordeling	Datum	1 februari 2018

Opvolging van acties en maatregelen

In de directiebeoordeling dient onder andere beoordeling plaats te vinden van de acties en maatregelen die zijn genomen op basis van de interne en externe audit en de directiebeoordeling.

Vanuit de vorige directiebeoordeling zijn geen te nemen maatregelen bekend. De bevindingen van de interne en externe audit en eventuele verbetermaatregelen zijn hieronder beschreven.

Externe audit

2017

Tijdens de externe audit van januari 2017 zijn de onderstaande afwijkingen geconstateerd. De opvolging heeft conform de procedure plaatsgevonden NCK heeft hiervoor zijn goedkeuring verleend.

- Niet voldoen aan de verplichte internet-publicatie zoals genoemd bij norm-eis 3.B.1.
- Onvoldoende aantoonbaarheid door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/ of het aanleveren van informatie aan het initiatief.

2018

Tijdens de CO₂-prestatieladder-audit van januari 2018 is geconstateerd dat de hierna genoemde documenten op de nieuwe bedrijfssituatie aangepast dienen te worden. Het aanpassen van de documenten zal door BK Ingenieurs binnen de daarvoor geldende termijn van drie maanden worden uitgevoerd. Voor het opstellen van de Directiebeoordeling geldt een termijn van vier weken.

- Interne audit (norm-eis 6.1.1.1),
- Directiebeoordeling (norm-eis 6.1.1.2),
- Verplichte internet-publicatie (6.1.3),
- Kwantitatief in kaart brengen energiestromen bedrijf en werkmaatschappijen (2.A.1),
- Energiebeoordeling (2.A.3),
- Rapportage voortgang doelstellingen (3.B.1),
- Energie Management Actieplan (3.B.2).

Interne audit

Tijdens de interne audit die is uitgevoerd op 2 januari 2018 heeft beoordeling van het CO₂-managementsysteem plaatsgevonden waarbij met name is gelet op de volgende aspecten:

- voldoen aan de eisen van het certificatieschema,
- werken in overeenstemming met de afspraken,
- mogelijkheden voor verbetering.

Daarnaast is tijdens de interne audit beoordeeld in hoeverre de doelstellingen per eis worden gerealiseerd.

Echter is tijdens de externe audit van januari 2018 vastgesteld dat de interne audit niet geldt voor de actuele bedrijfssituatie omdat deze is gericht op de bedrijfssituatie van 2016 waarin alleen Ippel Dredging en Multiservice deel uitmaakten van de bedrijfsstructuur. De interne audit moet opnieuw worden uitgevoerd waarbij de actuele bedrijfssituatie moet worden beschouwd.

Interne controle

De interne controle is uitgevoerd in overeenstemming met de beschrijving op pagina 61 en 62 van het Handboek CO₂-prestatieladder 3.0. In de interne controle is beschreven op welke wijze wordt voldaan aan de eisen van niveau 1, 2 en 3. Tijdens de interne controle op 2 januari 2018 zijn geen afwijkingen of bijzonderheden vastgesteld.

Met betrekking tot de interne controle geldt echter dezelfde constatering tijdens de externe audit als hierboven is vermeld voor de interne audit.

Energiebeoordeling

Door middel van de energiebeoordeling is in grote lijnen gecontroleerd of het energieverbruik volledig en juist is geïnventariseerd. Daarnaast heeft analyse van het energieverbruik plaatsgevonden.

Met betrekking tot de energiebeoordeling geldt echter dezelfde constatering tijdens de externe audit als hierboven is vermeld voor de interne audit.

	Systeem	CO ₂ -managementsysteem		
	Normdocument	Handboek CO ₂ -prestatieladder 3.0	Pagina	3/3
	Norm-eis	6.1.1.2	Versie	1.0
	Onderwerp	Directiebeoordeling	Datum	1 februari 2018

Aanbeveling voor verbetering

- Bij de inventarisatie van de verbruiksgegevens is tot dusver steeds een totaaloptelling gemaakt van het dieselverbruik. Exacte verbruiksgegevens per machine zijn niet bekend. In het Overzicht materieel is het gemiddeld verbruik per machine vermeld maar dit is veelal een schatting. Hoe kan het inzicht in de verdeling van het (diesel-)verbruik verbeterd worden? Om te beginnen bij de grootverbruikers:

	Machine	Gemiddeld verbruik
1	Albatros	50 liter/ uur
2	Pers/ shredder	50 liter/ uur
3	Terberg	25 liter/ uur
4	Ginaf	25 liter/ uur

- Voor het verbeteren van het inzicht in het (diesel-)verbruik moet een methode worden gekozen. Er zijn verschillende ideeën: gebruik maken van de informatie die wordt verzameld door de boardcomputer, inbouwen van brandstofmetertjes in dieselmotoren (nadeel: deze heeft ook een retourleiding), invullen van brandstofverbruik van auto en/of machine door medewerkers op urenstaat.
- Leveranciers van brandstoffen kunnen totaaloverzichten aanleveren waardoor het optellen van inkoopfacturen niet meer nodig is.
- Op de energienota wordt vermeld dat de elektriciteit die wordt geleverd 'duurzame energie' betreft. Nagegaan dient te worden of de energie daadwerkelijk groene stroom betreft (zie de eisen die hieraan worden gesteld in de CO₂-prestatieladder-norm).

Conclusie

Het doel van de directiebeoordeling is te beoordelen hoe het CO₂-managementsysteem werkt. Belangrijke zaken die moeten worden geëvalueerd, zijn:

- Zijn de verbruiksgegevens volledig en zijn ze nauwkeurig bepaald,
- Is het systeem en de bedoeling ervan voldoende bekend bij de medewerkers en wordt de kennis bij de medewerkers onderhouden (interne communicatie),
- Worden de afgesproken reductiemaatregelen uitgevoerd,
- Loopt de behaalde CO₂-reductie in de pas met de doelstelling.

De 'onderzoeken' die antwoord op deze vragen behoren te geven zijn de interne audit, energiebeoordeling en interne controle.

Tijdens de externe audit die op 5 januari 2018 is uitgevoerd door NCK is geconstateerd dat de 'onderzoeken' te beperkt zijn uitgevoerd. Bij het uitvoeren van de interne audit, energiebeoordeling en interne controle heeft beoordeling plaatsgevonden van het CO₂-managementsysteem dat gold in 2016. Op dat moment maakten alleen Ippel Dredging en Multiservice deel uit van de bedrijfsstructuur.

Volgens de CO₂-prestatieladder-norm is dit niet toegestaan omdat met ingang van 2017 sprake is van een geheel andere bedrijfssituatie. Het beoordelen van een situatie die nu niet meer bestaat heeft geen zin.

Het bovenstaande betekent dat de vraag hoe het CO₂-managementsysteem functioneert niet goed kan worden beantwoord. De ingebrachte documenten leveren hiervoor niet de volledige informatie aan.

Voor de komende periode zien de werkzaamheden omtrent het CO₂-managementsysteem er als volgt uit. De interne audit, energiebeoordeling en interne controle moeten opnieuw worden uitgevoerd, nu gericht op de nieuwe bedrijfssituatie. Daarnaast is de certificering op niveau 5 in voorbereiding. Voordat de niveau 5-audit kan plaatsvinden moet een directiebeoordeling zijn uitgevoerd. Tijdens deze beoordeling kan, op basis van volledige en actuele informatie, een uitspraak worden gedaan over de werking van het systeem.

Koudum, 1 februari 2018,

J. Dijkstra
directeur